

Kelemen Attila

„Igazságot szeretetben!”

„... az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva növekedjünk Abban, aki a fej, a Krisztusban.” (Ef 4,15)

A temetési prédikációról mondja Helmut Schreiner, hogy az ne legyen Botschaft ohne Liebe (szeretet nélküli üzenet) és Botschaft ohne Wahrheit (igazság nélküli üzenet). Ez a frappáns megfogalmazás lépten-nyomon elgondolkoztat és figyelmeztet, szinte fülembé súgja: „igyekezz arra, hogy legyen minden beszéded szeretetben kimondott igazság”, mert mit és kinek használ a szeretet és az igazság nélküli szó? Nemhogy nem használ senkinek, hanem nagyon ártalmas. Az igazság nélküli szeretet csak jelszó, melyet divatosan és kegyeskedve, önmagunkat és másokat áltatva és altatva, el lehet pufogatni. Olyan külső mez, amely alatt sok szennyes, köszöni szépen, jól megvan. Legjobb esetben érzélgősség, amely nem is annyira ártalmas, de nem is hasznos. A szeretet nélküli igazság csak dörög, mely lesújt, és (sokszor gyógyíthatatlan) sebeket okoz, vagy olyan nehéz kő, mely elrepül, és ki tudja, hol áll meg, és kit hogyan talál meg. Éppen ezért nem csak a temetési prédikációra nézve, és nem csak az igehirdetésre nézve jogos az elvárás: igazságot szeretetben. Minden élethelyzetünkben, mindenféle megnyilvánulásunkban, szavainkban és tetteinkben együtt kell tartanunk a kettőt. Ha elválik az igazság a szeretettől, áldatlan helyzet áll(hat) elő.

Pál apostol, amikor az Efézusban élő gyülekezet tagjaihoz szól, attól a felhívástól, amely a 4,1-ben áll az olvasó előtt – „járjatok úgy, amint illik elhívásotokhoz, amellyel elhívattatok” –, ahhoz az elváráshoz érkezik meg, amelyben az igazság és szeretet egymás mellé kerül: „az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva növekedjünk Abban, aki a fej, a Krisztusban”. Nem véletlen, hogy az igazságot és szeretetet éppen ebben az összefüggésben találjuk. Növekedés, azaz egészséges élet (hiszen növekedés csak ott van, ahol egészséges élet van) csak ott lehet, ahol igazság és szeretet összehalmozkodik, és nem elsietnek egymás mellett, mindegyik a maga útján, hanem kéz a kézben, ha kell ikertestvérekként, haladnak tovább *az Úton*.

A Szentírásban is elég ritka, és sajnos még elenyészőbb az életben, a szeretetnek és igazságnak ilyen testvérpári kapcsolatban történő előfordulása. Sokkal gyakrabban tűnnek fel magukban, úgy egy kissé elárvultan. Az Ószövetségben Hóseás próféta látta meg nagyon éles szemmel azt, hogy azért van pere az Úrnak a föld lakóival, mert nincs igazság és nincs szeretet (és nincs Istennek ismerete) a földön (Hós 4,1). Igazság és szeretet nélkül az az ítéletes helyzet áll(hat) elő, amelyet Isten a Hós 4,6a-ban láttat meg: „Elvész az én népem.” Szeretet és igazság nélkül nincs az a növekedés, amit Pál apostol az efézusi gyülekezettől elvárt, és amelyet az Úristen a mindenkori keresztyén embertől és közösségtől joggal vár el.

Növekedés nincs, de van visszafejlődés, elsorvadás, és fennáll a megsemmisülés veszélye, amint azt a visszásságokra nagyon érzékeny próféta szavain keresztül Isten félreérthetlenné tette.

Ha szeretet és igazság nélkül nincs növekedés, fejlődés, hanem csak visszafejlődés és hanyatlás, akkor érdemes nagyon komolyan venni a kettő egymáshoz való viszonyát. Gondolkodjunk el azon, hogy mi történik akkor, amikor egyiknek sem szerzünk érvényt (nem csak azért, mert nem tudunk, hanem azért, mert nem is akarunk), illetve csak az egyikre, vagy a másokra figyelünk oda.

Mi van (lesz) akkor, ha nincs (nem lesz) igazság és nincs (nem lesz) szeretet? Egészen leegyszerűsítve, a válasz valahogy így hangzana: ebben az esetben van (lesz) hazugság és gyűlölet. Lehet életnek nevezni azt, amit ezzel a kettővel és azok hasonértelmű szavaival lehet jellemezni? Óvjuk ettől a fajta élettől magunkat és egymást, és óvjon ettől maga Isten bennünket!

Mi van (lesz) akkor, ha van (lesz) igazság, de az szeretet nélküli? Van-e szeretet nélküli igazság? Nagybetűs Igazság (Jn 14,6) bizonyosan nincs, de kisbetűs, az annál több. Ott, ahol görcsös a vélt vagy valós apró igazságokhoz való ragaszkodás, görcsössé válik maga az élet. A szeretet nélküli igazság nem épít, hanem leépít, legörcsöl és lebénít. Régen rossz, ha csak igazságot akarunk szeretet nélkül!

Mi van (lesz) akkor, ha van (lesz) szeretet, de az igazság nélküli? Van-e igazság nélküli szeretet? Nagybetűs Szeretet (1Jn 4,16b) nincs, de van rosszul értelmezett, mindent elfedező, mindent eltűrő szeretet. Az 1Kor 13,7-tel vissza is lehet élni. Visszaélés az, ha a szeretet nevében az igazságra leplet terítünk, ha azt szőnyeg alá seperjük. Mi (lesz) ennek a következménye? Előbb-utóbb meg fog enni a kosz. Jaj nekünk, ha igazság nélküli szeretetben akarunk élni és maradni!

Ott és akkor, ahol és amikor mindennek még az ellenkezője is igaz, vagy semminek sem igaz még az ellenkezője sem; ebben a divatos hangzású posztmodern korban arra kell törekednünk, hogy ne tévesszük szem elől az Igazságot. Ha megismertük ezt az Igazságot, akkor ez az Igazság tesz szabadokká (Jn 8,32) arra, hogy szeressünk. Jézus Krisztus nélkül nincs sem igazság, sem szeretet, és nincs igazság szeretetben. Pál apostol megközelítésében a szeretet nem eszme, nem erény vagy érték, hanem út, életforma. Ilyen ez máskülönben az 1Kor 13-ban, a szeretet himnuszában is. A himnuszt ugyanis az vezeti be, hogy az apostol egy kiváltképpen való utat mutat (1Kor 12,31). Ha nincs ez a kiváltképpen való út, a szeretet, akkor nemcsak Út nélküli marad az ember, hanem arc és cél nélküli is, és arcél nélküli lesz az Út is. Ha pedig krisztusi utas, azaz Szeretettel teljes az ember, akkor Igazság(os) is. Az Út-as ember nem követhet mást, mint az igazságot szeretetben, azért, hogy élet és növekedés legyen az Út-on abban, aki a Fő, Krisztusban.